

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๑๐/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๓๐/๒๕๖๘

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	นายอัศวิน พงศ์นาชิตกุล	ผู้ร้อง
		นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวิทย์ ที่ ๑	
		พรรคประชาชน ที่ ๒	
		นายอนุทิน ชาญวีรกูล ที่ ๓	
		พรรคภูมิใจไทย ที่ ๔	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายอัศวิน พงศ์นาชิตกุล (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๘ นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวิทย์ (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาชน (ผู้ถูกร้องที่ ๒) และนายอนุทิน ชาญวีรกูล (ผู้ถูกร้องที่ ๓) ในฐานะหัวหน้าพรรคภูมิใจไทย (ผู้ถูกร้องที่ ๔) ร่วมกันจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOA) ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ซึ่งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๔๓ คน จะลงมติเห็นชอบให้ผู้ถูกร้องที่ ๓ เป็นนายกรัฐมนตรี ข้อตกลงดังกล่าวมีเนื้อหา ดังนี้ ข้อ ๑ นายกรัฐมนตรีคนใหม่ต้องยุบสภาผู้แทนราษฎรภายใน ๔ เดือน นับตั้งแต่วันที่แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ข้อ ๒ ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าจำเป็นต้องมีการออกเสียงประชามติ ก่อนที่รัฐสภาจะดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ นั้น คณะรัฐมนตรี

- ๒ -

ชุดใหม่ต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติในประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อนำไปสู่การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจาก การเลือกตั้งโดยเร็ว ข้อ ๓ ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าไม่จำเป็นต้องมีการออกเสียงประชามติ ก่อนที่รัฐสภาดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และผู้ถูกร้องที่ ๔ จะเร่งผลักดันร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้มีกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จในวาระของสภาผู้แทนราษฎรชุดนี้โดยเร็ว ข้อ ๔ ผู้ถูกร้องที่ ๔ ต้องไม่ดำเนินการโดยวิธีการใด ๆ เพื่อทำให้เป็นรัฐบาลเสียงข้างมาก และข้อ ๕ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยืนยันเป็นฝ่ายค้านและจะไม่มีบุคคลจากผู้ถูกร้องที่ ๒ ไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ต่อมาวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบแต่งตั้งผู้ถูกร้องที่ ๓ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกร้องทั้งสี่ เป็นการได้มาซึ่งอำนาจฝ่ายบริหารที่ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ อาศัยมติพรรคการเมืองยินยอม ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตกอยู่ภายใต้ข้อผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เอื้อประโยชน์ระหว่างกันมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม ของประเทศชาติ ขัดต่อหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มีลักษณะก้าวท้าวหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ ประกอบ มาตรา ๑๘๕ (๑) และ (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๙๒ เชื้อเกร่อน บ่อนทำลายระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสี่ เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำ ดังกล่าวในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ แต่อัยการสูงสุดไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ คำร้องขอ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ขอให้วินิจฉัย สั่งให้ผู้ถูกร้องทั้งสี่เลิกการกระทำตามบันทึกข้อตกลง (MOA) ระหว่างผู้ถูกร้องที่ ๑ กับผู้ถูกร้องที่ ๓

- ๓ -

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดทราบว่ามี การกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสี่ในการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOA) โดยตกลงให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรคผู้ถูกร้องที่ ๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบผู้ถูกร้องที่ ๓ เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นการได้มาซึ่งอำนาจฝ่ายบริหารที่ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยมติพรรคการเมืองยินยอมให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตกอยู่ภายใต้ข้อผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ แลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันไว้ล่วงหน้า เอื้อประโยชน์ระหว่างกันมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ขัดกับหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มีลักษณะก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๘๕ การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสี่เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แม้ผู้ร้องใช้สิทธิยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดและอัยการสูงสุดไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่บันทึกข้อตกลง (MOA) ระหว่างผู้ถูกร้องที่ ๑ กับผู้ถูกร้องที่ ๓ เป็นการเจรจาหรือการประกาศเจตจำนงทางการเมืองร่วมกันของผู้ถูกร้องที่ ๒ กับผู้ถูกร้องที่ ๔ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพียงพอที่แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสี่กระทำการอื่นใดอันเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

- ๔ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๑๑๐/๒๕๖๘)

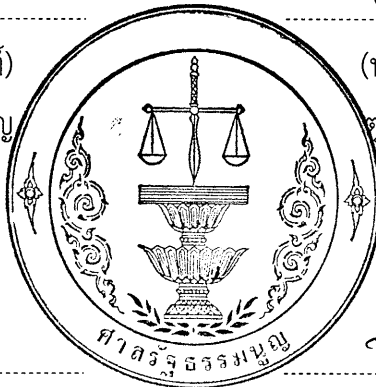
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรวิช ทรงแท้ว)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ